

der alene har gjort det muligt for Ministeriet Estrup at gennemføre det provisoriske Regiment i dette Aar, er jo den Omstændighed, at Ministeriet begyndte med en overskyldt Statskasse, og at de indirekte Afgifter i de Aar ere stegne, og stegne saaledes, at Ministeriet har haft disse betydelige Midler at tage til. Det gaar med Provisorier lige som med Krig: man kan ikke føre Krig uden Penge og ikke gennemføre et Provisorium uden Penge. Man kan ikke tage Penge til Provisorier hverken ved ny Skattelove — det forbyder sig selv — men heller ikke ved Statslaan; thi ingen vil laane provisorisk til en Regering. Man ikke netop den Omstændighed, at Ministeriet nu er kommen til Bunden af Kassen, og at den ikke tør gribe til Skattelove eller Statslaan, skulde kunne forklare dette, at Ministeriet nu foretrækker at komme ind i regelmæssige Tilstande frem for de provisoriske. Nu antager jeg — jeg havde nær sagt, desværre — at Tilstanden her i Danmark i den kommende Tid, maatte i en lang Arrække vil være den, at vi i høj Grad maa sætte Tøring efter Næring, at vi maa imødekomme de Krav, der stedse stærkere og stærkere rettes til Lovgivningsmagten, til Bevillingsmagten om Skattelettelse, at vi maa fremme de Krav, som de civile og økonomiske Opgaver stærkere og stærkere stille. Det vil føre til, at der ikke bliver noget Overskud — Kassebeholdning er der ikke — der bliver ikke noget, som en Regering kan benytte til at regere provisorisk for mod Folketingets Vilje. Jeg antager ikke, at noget kommende Folketing vil begaa den samme Dumhed som tidligere ved at hobe Midler op i Statskassen og derved, havde jeg nær sagt, stabe Fristelse for Ministeriet til at benytte de Penge, til de Djemed, som det anser for de vigtigste for Fædrelandet. Kommende Folketing ville føre Kampen paa samme Maade, som ethvert Folk for hvem det gælder at hævde sin politiske Frihed, altid i Historien har vist, at der maatte kæmpes; saaledes som det engelske Folk kæmpede over for Stuarterne, da de forsøgte at rejse Penge paa uløblig Maade, nemlig ved at tage Nøglen til Pengekassen. Saa længe der kan være Fare for Provisorier, maa ethvert Ministerium sættes paa smal Kof. Det haaber jeg, Folketinget har forstaaet, at de have taget den Værdom af de forløbne Aar. Det er ganske vist i visse Henseender, navnlig finansiel ikke heldigt, at hele Landets finansielle Politik skal bestemmes ved Frygten for, at der skal komme et Ministerium, som provisorisk skal tage de Penge, som ere sammensparede; men jeg tror alligevel, at Folketinget støttet af

den gode nationaløkonomiske Grundsetning, at Borgernes Lommer er Statens bedste Reservesfond, vil føre en finansiel Politik i de kommende Aar, som medfører, at vi hverken faa en større Kassebeholdning eller et større Overskud paa de aarlige Finanslove. Dertil ville Kravene paa Skattelettelse og paa Fremme af de civile Interesser blive for stærke i de kommende Aar. Deri ser jeg altsaa for saa vidt Garanti.

Jeg vilde altsaa betragte Udgiften for Fremtiden for ganske beroligende, hvis det ikke var, at den Foranstaltning, som Ministeriet har benyttet den provisoriske Vej til at sætte igennem, nemlig Forsvarslagen, Kjøbenhavns Befæstning, nu betragtes slaaet fast som en Kendsgerning; den ligger der nu, og derfor maa vi bevilge Penge til den, som der staes i den Beslutning, vi skulle vedtage i Morgen, og som det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen) ogsaa udviklede. Naar man som jeg — jeg har haft Lejlighed til at udtale min Mening derom før — betragter Kjøbenhavns Befæstning som en stor Fare for Landet udad til, og naar man saa tilmed maa erkende, at netop dette, at vi have Fæstningen og at der stilles de Fordringer, som deraf selvfølgelig ville følge, vil føre til, at hele vor indenlandske Politik i den kommende Tid, 10, 15, 20 Aar vil være bestemt paa den ene Side ved Militærets Krav paa en virkelig tidsmæssig Udvikling af Forsvarslagen, og paa den anden Side af de civile Krav, og det, som deres Ordførere kræve, saa er det, man maa haabe paa, at Folketinget ogsaa paa dette Punkt vil staa fast. Mit Haab strækker sig endnu videre, det strækker sig til, at ogsaa Landstinget, som jo ikke fra Begyndelsen af har været inde paa denne Vej, lige saa lidt som den højt ærede Konseilspræsident — det er jo Situationen, det er Forholdene, der have drebet dem frem — som i Virkeligheden lige saa vel som Folketinget og den store Masse af det danske Folk indser, at disse enorme Fæstningsudgifter føre til finansiell Ruin og medføre stor Fare for Landet, at ogsaa Landstinget vil staa paa den rette Side og sige: det er Landets økonomiske Udvikling, vi skulle fremme, og med Hensyn til Forsvarslagen saa vi stille os paa den Maade, som er selvskreven for en lille Nation som den danske. Det maa altsaa være den Politik, der bliver foreskrevet os, som ikke ere glade over dette Forlig. Vi maa arbejde paa, navnlig rundt paa alle Valgtribuner ved de kommende Valg, at saa et Folketing, der vil stille sig, som jeg anser det for rigtigt, over for disse Krav paa